

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Економічний факультет
Кафедра облікових технологій та оподаткування

Затверджено

На засіданні кафедри облікових технологій
та оподаткування
економічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 6 від 25 січня 2023 р.)

В.о. завідувача кафедри
проф. Рудницький В.С.

Силабус з навчальної дисципліни

ОПОДАТКУВАННЯ (TAXATION TX)

**що викладається в межах освітньо-професійної програми підготовки
магістрів вищої освіти для здобувачів з
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»**

Львів 2023 р.

Силабус курсу Оподаткування (Taxation TX))
2022 – 2023 навчального року

Назва курсу	Оподаткування (Taxation TX))
Адреса викладання курсу	Львів, проспект Чорновола буд 61. Економічний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет, кафедра облікових технологій та оподаткування
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	07 «Управління та адміністрування» 071 «Облік і оподаткування»
Викладачі курсу	Сарахман Оксана Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри облікових технологій та оподаткування
Контактна інформація викладачів	sarahman88@ukr.net
Консультації по курсу відбуваються	Кафедра облікових технологій та оподаткування, економічний факультет. Львів, проспект Чорновола, 61. Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Skype, Teams або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Інформація про курс	Одним з найважливіших чинників, що впливають на діяльність будь-яких підприємств, є податки. В сучасних умовах саме податки є головним джерелом формування доходів бюджетів всіх рівнів. При цьому обов'язком будь-якого підприємства є своєчасність нарахування і сплати податків. Саме тому знання системи оподаткування є необхідною умовою підготовки фахівців-менеджерів.
Коротка анотація курсу	Навчальна дисципліна Оподаткування (Taxation TX)) буде корисна майбутнім фахівцям для набуття знань з організації та функціонування податкової системи в межах податкової політики держави. Оподаткування (Taxation TX)) – навчальна дисципліна, яка досліджує сутність, об'єктивну необхідність, види та функції податків, тенденції розвитку оподаткування, структуру та принципи побудови податкових систем, організацію адміністрування сплати податків, порядок обчислення та сплати податків, формує навички щодо обчислення податків та орієнтацію у податковому законодавстві.
Мета та цілі курсу	Мета - глибоке та ґрунтовне засвоєння студентами теоретичних та практичних аспектів оподаткування, організації роботи фіскальних

	<p>органів, визначення, узгодження і сплати податкових платежів, реалізації стратегії добровільної сплати податків, порядку обчислення, декларування та погашення податкових зобов'язань з основних бюджетотворюючих податків.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Адміністрування податків, зборів, платежів: навч. посіб. / [В.П. Хомутенко, І.С. Луценко, А.В. Хомутенко]; за заг. ред. В.П. Хомутенко – Одеса: «Атлант», 2015. – 314 с. 2. Буряк О. П. Податковий менеджмент: підручник / О. П. Буряк. – К.: Ліра-К, 2014. – 352 с. 3. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI із змінами та доповненнями [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17. 4. Головка М. Й. Аналіз сучасного стану індикаторів розвитку, стійкості та ефективності функціонування податкової системи України [Електронний ресурс] / М. Й. Головка // Економічний форум. - 2018. - № 1. - С. 261-265. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecfor_2018_1_44 5. Гонта О. І. Податкова система України: сучасний стан та напрями вдосконалення [Електронний ресурс] / О. І. Гонта, А. В. Жаворонок // Вісник Черкаського університету. Серія: Економічні науки. - 2017. - № 4(1). - С. 3-9. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchuE_2017_4(1)_3 6. Диха М. В. Податкова система як складник забезпечення розвитку соціально-економічної системи України [Електронний ресурс] / М. В. Диха, Ю. В. Гончаров // Сучасні питання економіки і права. - 2018. - Вип. 1. - С. 86-99. 7. Зайцев О. В. Податковий менеджмент : підручник / О. В. Зайцев. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2016. – 308 с. Крисоватий А. І. Податковий менеджмент : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / А. І. Крисоватий, А. Я. Кізіма. - Тернопіль : Карт бланш, 2014. - 304 с. 8. Крисоватий А.І. Домінанти гармонізації оподаткування: національні та міжнародні вектори : монографія / А.І. Крисоватий, В.А. Валігура. – Тернопіль : Підручник і посібник, 2010. – 248 с. 9. Крисоватий А.І. Муніципальна боргова політика: теоретичні концепти та практика реалізації в Україні / Крисоватий А.І., Синютка Н.Г. – Львів: Українська академія друкарства, 2017. – 220с. <p style="text-align: center;">Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Крисоватий А.І. Наукові основи фіскальної теорії. Навчальний посібник / А.І. Крисоватий, О.Ю. Сидорович, В.І. Дмитрів – Тернопіль: ТНЕУ, 2017 – 246 с. 12. Луцик А.І. Адміністрування податків. Навчальний посібник / А.І. Луцик, Ф.П. Ткачик – Тернопіль: ТНЕУ, 2017. – 282 с.

	<p>2. Митна справа : підруч. / [А. І. Крисоватий, С. Д. Герчаківський, О. Б. Дем'янюк та ін.]; за ред. А. І. Крисоватого. – Тернопіль : ВПЦ «Екон. думка ТНЕУ», 2014. – 540 с.</p> <p>3. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI (редакція від 24.07.2015) [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4495-17</p> <p>4. Пасічний М. Фіскальна результативність податкової системи України [Електронний ресурс] / М. Пасічний // Вісник Київського національного торговельно- економічного університету. - 2018. - № 3. - С. 116-130.</p> <p>5. Податкова політика України : навч. посіб. / П. В. Мельник, З. С. Варналій, Л. Л. Тарангул [та ін.] ; за ред. П. В. Мельника. – К. : Знання України, 2010. – 505 с.</p> <p>6. Податкова система [Текст]: Навчальний посібник / за заг. ред. Андрущенко В. Л. – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 416 с. 18. Податкова система: конспект лекцій з дисципліни «Податкова система», [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка», спеціалізації «Економіка підприємства» освітнього ступеня «Бакалавр» денної та заочної форм навчання / уклад. Гречко А.В.– К., 2018. – 171 с.</p> <p>7. Податкова система: Навчальний посібник / [Баранова В.Г., Дубовик О.Ю., Хомутенко В.П. та ін.]; за ред. В.Г. Баранової. – Одеса: ВМВ, 2014. – 344 с.</p> <p>8. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (редакція від 13.08.2015) [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17</p> <p>9. Стратегічні орієнтири формування і реалізації фіскальної політики України [Текст] : монографія / під ред. А. І. Крисоватого. – Тернопіль : Вектор, 2012. – 356 с.</p> <p style="text-align: center;">Internet-ресурси</p> <p>1. Офіційний веб-сайт Державної фіскальної служби України) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://sfs.gov.ua/</p> <p>2. Комп'ютерна правова бібліотека "Ліга" http://www.liga.ua</p> <p>3. Нормативні акти України http://www.nau.kiev.ua Законопроекти України http://www.zakon.gov.ua</p> <p>4. Бухгалтерія http://www.buhgalteria.com.ua</p> <p>5. Урядовий кур'єр http://www.ukcc.com.ua</p> <p>6. Баланс http://www.balance.dp.ua</p> <p>7. Вісник Податкової служби України http://www.visnuk.com.ua</p> <p>8. Газета «Все про бухгалтерський облік» www.vobu.com.ua</p>
Тривалість курсу	180 год.
Обсяг курсу	Очний: загальна кількість годин – 180, з них: аудиторні години - 48 (лекції - 32, практичні - 16), самостійна робота - 132

<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Після завершення цього курсу студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • історичні передумови виникнення податків та концепції оподаткування; • економічну природу податків, їх склад та класифікацію; • функції податків; • принципи побудови податкової системи України; • задачі та структуру податкових органів; • порядок нарахування та сплати податків і обов'язкових зборів та платежів до бюджету та державних цільових фондів, що здійснюються, як фізичними, так і юридичними особами; • принципи оподаткування зовнішньоекономічної діяльності; • форми відповідальності платників податку за порушення податкового законодавства. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначати базу оподаткування, розмір податків та строки їх сплати до бюджетів усіх рівнів; • виконувати розрахунки, пов'язані з визначенням і нарахуванням податків; • аналізувати зміни податкового законодавства та визначати їх вплив на результати діяльності суб'єктів підприємницької діяльності; • визначати розмір штрафних санкцій за порушення податкового законодавства; • оскаржувати дії податкових органів; • розбиратися у функціонуванні податків країн світу.
<p>Ключові слова</p>	<p>Податки, збори, платежі, податкова система, механізм оподаткування, суб'єкти господарювання, платники податків, об'єкт оподаткування, ставка податку, база оподаткування, звільнення від сплати податку, податкові пільги, загальна система оподаткування, спрощена система оподаткування, податкове зобов'язання, податковий кредит, бюджетне відшкодування, електронне адміністрування ПДВ.</p>
<p>Формат курсу</p>	<p>Очний</p>
<p>Теми</p>	<p style="text-align: center;">Теми лекційного курсу</p> <p style="text-align: center;">Тема 1. Теоретичні основи оподаткування</p> <p>Еволюція податків. Концепції розвитку теорії податків. Сутність та основні риси податків. Податки в системі доходів державного бюджету. Функції податків. Фіскальна функція, механізм її реалізації. Податки як основа фінансової бази держави. Регулююча функція. Основні напрями податкового регулювання</p>

економіки й соціальної сфери. Термінологія оподаткування.

Тема 2. Основи побудови податкової системи

Поняття податкової системи і вимоги до неї. Основні принципи побудови та призначення податкової системи. Фактори, що визначають структуру податкової системи. Наукові концепції оподаткування. Базові принципи оподаткування. Основні недоліки податкової системи в Україні. Методи побудови податкових ставок. Базова ставка податку. Гранична ставка податку. Абсолютна та відносна ставка податку.

Тема 3. Теоретичні основи визначення податкового навантаження

Сутність понять «податкове навантаження», «ефективна ставка оподаткування». Методики визначення податкового навантаження. Методика Е. Мендози, А. Разіна, Л. Тезара.

Тема 4. Міжнародні аспекти оподаткування та гармонізація податкових систем країн членів Європейського Союзу

Загальна характеристика податкової системи Великої Британії. Податки на доходи і прибутки. Податки на споживання. Муніципальні податки. Система соціального страхування Великої Британії. Загальна характеристика податкової системи США. Федеральні податки США. Податки штатів та місцевих органів влади. Загальна характеристика податкової системи Японії. Органи податкового регулювання та контролю Японії. Система податкових надходжень до бюджету Японії. Інтеграційні процеси в сфері оподаткування ЄС. Історичні передумови і необхідність гармонізації оподаткування ЄС. Гармонізація податкових систем ЄС.

Тема 5. Види податків та їх класифікація

Класифікація податків, її ознаки. Поділ податків за економічним змістом на прямі й непрямі. Класифікація податків за економічною ознакою об'єкта оподаткування – податки на доходи, капітал і споживання. Класифікація за ознакою органів державної влади, які їх встановлюють, – загальнодержавні й місцеві податки. Класифікація податків залежно від способу їх стягнення – розкладкові й окладні. Переваги та недоліки непрямих податків, їх місце в податковій системі.

Тема 6. Прямі податки

Види прямих податків. Прибуткове оподаткування юридичних і фізичних осіб. Сутність податку на прибуток підприємств, його зародження та розвиток. Платники і ставки податку на прибуток. Об'єкт оподаткування. Порядок визначення прибутку як об'єкта оподаткування, його економічний зміст і кількісна визначеність. Порядок обчислення та сплати податку на прибуток. Податок на доходи фізичних осіб, як форма індивідуального оподаткування населення. Загальні терміни: фізична особа (резидент, нерезидент), дохід, додаткові блага, загальний оподатковуваний дохід, нерухоме майно (нерухомість),

рухоме майно, пасивний дохід, податкова знижка, податковий агент. Платники податку і об'єкт оподаткування. Податкові соціальні пільги та підстави і порядок їх надання. Ставки податку, порядок нарахування, утримання та сплати (перерахування) податку до бюджету. Порядок оподаткування: операцій з продажу (обміну) об'єктів нерухомого і рухомого майна; доходу, отриманого платником податку в результаті прийняття ним у спадщину чи дарунок коштів, майна, майнових чи немайнових прав. Оподаткування доходів, отриманих фізичною особою – підприємцем від провадження господарської діяльності, крім осіб, що обрали спрощену систему оподаткування; оподаткування доходів, отриманих фізичною особою, яка провадить незалежну професійну діяльність.

Тема 7. Непрямі податки

Види непрямих податків: податок на додану вартість, акцизний податок, мито. Сутність податку на додану вартість. Платники і ставки податку на додану вартість. Об'єкт оподаткування, особливості його визначення у різних галузях. Податок на додану вартість як ціноутворюючий фактор. Методика включення податку в ціни товарів, робіт і послуг. Пільги по податку на додану вартість. Порядок обчислення податку на додану вартість: податкове зобов'язання, податковий період, дата виникнення податкового зобов'язання, податковий кредит, податок на додану вартість, що підлягає перерахуванню в доход бюджету, відшкодування сум податку на додану вартість. Декларації з податку на додану вартість, їх зміст, порядок складання і подання у податкові органи. Строки подання декларацій. Акцизний податок як форма специфічних акцизів. Особливості акцизного оподаткування в Україні. Платники акцизного податку, об'єкт оподаткування. Перелік підакцизних товарів і ставки акцизного податку. Порядок включення акцизного податку у ціну товарів. Методика обчислення сум акцизного податку. Пільги по податку. Строки сплати акцизного податку та подання звітності податковим органам. Суть і значення марок акцизного податку. Контроль за сплатою податку. Мито як джерело доходів бюджету, митна політика. Термінологія митної справи: митна територія та митний контроль, ввезення, вивезення та транзит товарів, митна декларація і декларанти. Платники, ставки і порядок сплати мита. Справляння мита та порядок його перерахування в бюджет.

Тема 8. Ресурсні платежі

Сутність екологічного податку. Платники, об'єкт та база оподаткування, ставки податку. Порядок обчислення і сплати податку в бюджет. Склад рентної плати. Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин: платники, об'єкт оподаткування, ставки, порядок обчислення та сплати податкових зобов'язань. Рентна плата за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин: платники, об'єкт оподаткування, ставки, порядок обчислення та

сплати податкових зобов'язань. Види плати за ресурси, побудова ставок і визначення платників. Рентна плата за спеціальне використання води. Платники, об'єкт оподаткування. Порядок обчислення та строки сплати збору в бюджет. Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів, його сутність і призначення. Платники, об'єкт оподаткування. Ставки збору за заготівлю деревини основних та неосновних лісових порід. Порядок обчислення, перерахування та сплати збору. Рентна плата за користування радіочастотним ресурсом України. Платники. Об'єкт оподаткування. Ставки та порядок обчислення збору. Право на користування радіочастотним ресурсом України. Порядок сплати збору. Рентна плата за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами, транзитне транспортування трубопроводами аміаку територією України. Платники, об'єкт оподаткування. Порядок сплати збору. Звітність платників.

Тема 9. Єдиний соціальний внесок. Військовий збір

Єдиний соціальний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Платники, база нарахування ЄСВ. Об'єкт оподаткування. Ставки внеску. Механізм справляння внеску. Нарухування, утримання та сплата (перерахування) внеску до бюджету. Військовий збір. Об'єкт оподаткування. Ставки збору.

Тема 10. Система адміністрування податків в Україні

Зміст і принципи системи податкового адміністрування в Україні. Основні вимоги до раціональної податкової структури. Нормативно-правова та організаційна складові системи адміністрування податків. Недоліки та суперечності нормативно-правових актів, що регулюють податкове адміністрування в Україні. Податковий кодекс та проблеми реформування податкового адміністрування.

Тема 11. Податкова оптимізація та ухилення від сплати податків

Засоби зменшення податкових платежів: податкова оптимізація і ухилення від сплати податків. Поняття податкової оптимізації. Основні способи і засоби оптимізації податків в Україні. Поняття ухилення від податків. Види ухилення від податків. Приховування доходів та інші форми податкових зловживань. Особливості ухилення від податків у сфері тіньової економіки. Можливості ухилення від сплати з різних видів податків. Боротьба з ухиленням від сплати податків. Сутність та форми перекладання податків. Перекладання непрямих податків. Напрямки і способи перекладання прямих податків. Відповідальність платників податків за порушення податкового законодавства.

Теми практичних занять

Тема 1. Теоретичні основи оподаткування

Тема 2. Основи побудови податкової системи

Тема 3. Теоретичні основи визначення податкового навантаження

	<p>Тема 4. Міжнародні аспекти оподаткування та гармонізація податкових систем країн членів Європейського Союзу</p> <p>Тема 5. Види податків та їх класифікація</p> <p>Тема 6. Прямі податки</p> <p>Тема 7. Непрямі податки</p> <p>Тема 8. Ресурсні платежі</p> <p>Тема 9. Єдиний соціальний внесок. Військовий збір</p> <p>Тема 10. Система адміністрування податків в Україні</p> <p>Тема 11. Податкова оптимізація та ухилення від сплати податків</p>
Підсумковий контроль, форма	Екзамен в кінці 2 семестру (письмовий)
Пререквізити	Навчальна дисципліна Оподаткування (Taxation TX) є дисципліною підготовки магістрів. Вона базується на знаннях, сформованих на вивченні таких дисциплін, як «Основи економічної теорії», «Економіка і фінанси суб'єктів підприємництва», «Макроекономіка» та є базою для таких дисциплін, як «Облік і звітність в оподаткуванні», «Податкова система», «Система оподаткування підприємства» та інш.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Під час лекційного курсу застосовуються лекції-візуалізації з 3 використанням слайдових презентацій у програмі Microsoft Office PowerPoint та дискусійне обговорення проблемних питань. Практичні заняття проводяться у вигляді дискусійного обговорення проблемних питань, виконання розрахункових та ситуаційних завдань, використовується кейс-метод. Результати виконання ІНДЗ закріплюються у вигляді есе.
Необхідне обладнання	Проектор, роздаткові матеріали, підключення до мережі Інтернет.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.</p> <p>Бали нараховуються за таким співвідношенням:</p> <p>поточний контроль знань та компетентностей роботи студентів включає суму оцінок за семінари, контрольну роботу, самостійну та індивідуальну роботу (максимальна кількість балів – 50).</p> <p>підсумковий контроль знань та компетентностей студентів включає іспит (максимальна кількість балів– 50).</p> <p>Підсумкова максимальна кількість балів – 100 балів.</p> <p>Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – 20% від визначених балів за даний вид роботи. Студенти виконують декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу). Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, довідка про стан здоров'я).</p> <p>Політика щодо академічної доброчесності: списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові</p>

	<p>посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Політика щодо відвідування: Відвідування занять (лекцій, практичних, семінарських занять курсу) є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік, карантин) навчання може відбуватись в он-лайн формі. Студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Уся література, яка викладачем надається виключно в освітніх цілях є без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Схема курсу

Денна форма навчання

16 тиж. 32 год.	Тема, план	Форма діяльності	Література Ресурси в інтернеті	Год.	Термін виконання
1	<p>Тема 1. Теоретичні основи оподаткування</p> <p>Еволюція податків. Концепції розвитку теорії податків. Сутність та основні риси податків. Податки в системі доходів державного бюджету. Функції податків. Фіскальна функція, механізм її реалізації. Податки як основа фінансової бази держави. Регулююча функція. Основні напрями податкового регулювання економіки й соціальної сфери. Термінологія оподаткування.</p>	Лекція, практична	1- 9, 4, 1-8	2/1	1 тиждень
2	<p>Тема 2. Основи побудови податкової системи</p> <p>Поняття податкової системи і вимоги до неї. Основні принципи побудови та призначення податкової системи. Фактори, що визначають структуру податкової системи. Наукові концепції оподаткування. Базові принципи оподаткування. Основні недоліки податкової системи в Україні. Методи побудови податкових ставок.</p>	Лекція, практична	1- 9, 1, 1-8	2/1	1 тиждень

	Базова ставка податку. Гранична ставка податку. Абсолютна та відносна ставка податку.				
3	<p align="center">Тема 3. Теоретичні основи визначення податкового навантаження</p> <p>Сутність понять «податкове навантаження», «ефективна ставка оподаткування». Методики визначення податкового навантаження. Методика Е. Мендозі, А. Разіна, Л. Тезара.</p>	Лекція, практична	1- 9, 3, 1-8	4/1	2 тижні
4	<p align="center">Тема 4. Міжнародні аспекти оподаткування та гармонізація податкових систем країн членів Європейського Союзу</p> <p>Загальна характеристика податкової системи Великої Британії. Податки на доходи і прибутки. Податки на споживання. Муніципальні податки. Система соціального страхування Великої Британії. Загальна характеристика податкової системи США. Федеральні податки США. Податки штатів та місцевих органів влади. Загальна характеристика податкової системи Японії. Органи податкового регулювання та контролю Японії. Система податкових надходжень до бюджету Японії. Інтеграційні процеси в сфері оподаткування ЄС. Історичні передумови і необхідність гармонізації оподаткування ЄС. Гармонізація податкових систем ЄС.</p>	Лекція, практична	1- 9, 5, 1-8	2/1	1 тиждень
5	<p align="center">Тема 5. Види податків та їх класифікація</p> <p>Класифікація податків, її ознаки. Поділ податків за економічним змістом на прямі й непрямі. Класифікація податків за економічною ознакою об'єкта оподаткування – податки на доходи, капітал і споживання. Класифікація за ознакою органів державної влади, які їх встановлюють, – загальнодержавні й місцеві податки. Класифікація податків залежно від способу їх стягнення – розкладкові й окладні. Переваги та недоліки непрямих податків, їх місце в податковій системі.</p>	Лекція, практична	1- 9, 2, 1-8	4/2	2 тижні
6	<p align="center">Тема 6. Прямі податки</p> <p>Види прямих податків. Прибуткове оподаткування юридичних і фізичних осіб. Сутність податку на прибуток підприємств, його зародження та розвиток. Платники і</p>	Лекція, практична	1- 9, 9, 1-8	4/4	2 тижні

	<p>ставки податку на прибуток. Об'єкт оподаткування. Порядок визначення прибутку як об'єкта оподаткування, його економічний зміст і кількісна визначеність. Порядок обчислення та сплати податку на прибуток. Податок на доходи фізичних осіб, як форма індивідуального оподаткування населення. Загальні терміни: фізична особа (резидент, нерезидент), дохід, додаткові блага, загальний оподатковуваний дохід, нерухоме майно (нерухомість), рухоме майно, пасивний дохід, податкова знижка, податковий агент. Платники податку і об'єкт оподаткування. Податкові соціальні пільги та підстави і порядок їх надання. Ставки податку, порядок нарахування, утримання та сплати (перерахування) податку до бюджету. Порядок оподаткування: операцій з продажу (обміну) об'єктів нерухомого і рухомого майна; доходу, отриманого платником податку в результаті прийняття ним у спадщину чи дарунок коштів, майна, майнових чи немайнових прав. Оподаткування доходів, отриманих фізичною особою – підприємцем від провадження господарської діяльності, крім осіб, що обрали спрощену систему оподаткування; оподаткування доходів, отриманих фізичною особою, яка провадить незалежну професійну діяльність.</p>				
7	<p>Тема 7. Непрямі податки</p> <p>Види непрямих податків: податок на додану вартість, акцизний податок, мито. Сутність податку на додану вартість. Платники і ставки податку на додану вартість. Об'єкт оподаткування, особливості його визначення у різних галузях. Податок на додану вартість як ціноутворюючий фактор. Методика включення податку в ціни товарів, робіт і послуг. Пільги по податку на додану вартість. Порядок обчислення податку на додану вартість: податкове зобов'язання, податковий період, дата виникнення податкового зобов'язання, податковий кредит, податок на додану вартість, що підлягає перерахуванню в доход бюджету, відшкодування сум податку на додану вартість. Декларації з податку на додану</p>	Лекція, практична	1- 9, 8, 1-8	4/2	2 тижні

	<p>вартість, їх зміст, порядок складання і подання у податкові органи. Строки подання декларацій. Акцизний податок як форма специфічних акцизів. Особливості акцизного оподаткування в Україні. Платники акцизного податку, об'єкт оподаткування. Перелік підакцизних товарів і ставки акцизного податку. Порядок включення акцизного податку у ціну товарів. Методика обчислення сум акцизного податку. Пільги по податку. Строки сплати акцизного податку та подання звітності податковим органам. Суть і значення марок акцизного податку. Контроль за сплатою податку. Мито як джерело доходів бюджету, митна політика. Термінологія митної справи: митна територія та митний контроль, ввезення, вивезення та транзит товарів, митна декларація і декларанти. Платники, ставки і порядок сплати мита. Справляння мита та порядок його перерахування в бюджет.</p>				
8	<p>Тема 8. Ресурсні платежі Сутність екологічного податку. Платники, об'єкт та база оподаткування, ставки податку. Порядок обчислення і сплати податку в бюджет. Склад рентної плати. Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин: платники, об'єкт оподаткування, ставки, порядок обчислення та сплати податкових зобов'язань. Рентна плата за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин: платники, об'єкт оподаткування, ставки, порядок обчислення та сплати податкових зобов'язань. Види плати за ресурси, побудова ставок і визначення платників. Рентна плата за спеціальне використання води. Платники, об'єкт оподаткування. Порядок обчислення та строки сплати збору в бюджет. Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів, його сутність і призначення. Платники, об'єкт оподаткування. Ставки збору за заготівлю деревини основних та неосновних лісових порід. Порядок обчислення, перерахування та сплати збору. Рентна плата за користування радіочастотним ресурсом України. Платники. Об'єкт</p>	Лекція, практична	1- 9, 6, 1-8	2/2	1 тиждень

	оподаткування. Ставки та порядок обчислення збору. Право на користування радіочастотним ресурсом України. Порядок сплати збору. Рентна плата за транспортування нафти і нафтопродуктів магістральними нафтопроводами та нафтопродуктопроводами, транзитне транспортування трубопроводами аміаку територією України. Платники, об'єкт оподаткування. Порядок сплати збору. Звітність платників.				
9	Тема 9. Єдиний соціальний внесок. Військовий збір Єдиний соціальний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Платники, база нарахування ЄСВ. Об'єкт оподаткування. Ставки внеску. Механізм справляння внеску. Нарахування, утримання та сплата (перерахування) внеску до бюджету. Військовий збір. Об'єкт оподаткування. Ставки збору.	Лекція, практична	1- 9, 7, 1-8	2/2	1 тиждень
10	Тема 10. Система адміністрування податків в Україні Зміст і принципи системи податкового адміністрування в Україні. Основні вимоги до раціональної податкової структури. Нормативно-правова та організаційна складові системи адміністрування податків. Недоліки та суперечності нормативно-правових актів, що регулюють податкове адміністрування в Україні. Податковий кодекс та проблеми реформування податкового адміністрування.	Лекція, практична	1- 9, 3, 1-8	2/1	1 тиждень
11	Тема 11. Податкова оптимізація та ухилення від сплати податків Засоби зменшення податкових платежів: податкова оптимізація і ухилення від сплати податків. Поняття податкової оптимізації. Основні способи і засоби оптимізації податків в Україні. Поняття ухилення від податків. Види ухилення від податків. Приховування доходів та інші форми податкових зловживань. Особливості ухилення від податків у сфері тіньової економіки. Можливості ухилення від сплати з різних видів податків. Боротьба з ухиленням від сплати податків. Сутність та форми перекладання податків. Перекладання	Лекція, практична	1- 9, 4, 1-8	2/1	1 тиждень

	непрямих податків. Напрямки і способи перекладання прямих податків. Відповідальність платників податків за порушення податкового законодавства.				
--	---	--	--	--	--

Силабус курсу розробила доцент Сарахман Оксана Миколаївна